

ARZÉN ÉS LEVENDULA

Bűnügyi bohózat három felvonásban

Írta

Joseph Kesselring

Fordította

Szobotka Tibor

Szereplők

Abby

Martha

Mortimer

Teddy

Jonathan

Harper tiszteletes

Elaine, a lánya

Dr. Einstein

Rooney hadnagy

O'Hara

Brophy rendőr

Klein rendőr

Mr. Witherspoon

Mr. Gibbs

ELSŐ FELVONÁS

- ABBY Csodálatos volt a prédikációja, tiszteletes úr. Mondtam is, nincs még közöttünk két esztendeje, és máris maga lett a város lelke.
- HARPER Ugyan, megszegyenít.
- ABBY Itt élünk a templom közelében, láttunk már egy csomó papot jönni és elmenni. Maga elhozta a szeretet szellemét.
- TEDDY Tudja, én mindig nagyon élveztem, ha Gibbons kardinálissal beszélgethettem. Vagy még nem beszéltem vele?
- ABBY Nem, drágám, még nem beszéltél vele. Tudja, hogyan felkavar mindent ez a háború. Talán nem szép tőlem, de nekem az az érzésem, hogy ez a hogyishívják úr rossz keresztény lehet!
- HARPER Én nem bánám, ha Európa egy más égitesten lenne.
- TEDDY Európa?
- HARPER Igen, Teddy.
- TEDDY Legyen szíves, célozzon másfelé az ágyúkkal!
- HARPER Milyen ágyúkról beszél?
- ABBY De Teddy!
- TEDDY Bombára a nyugati féltekét. Ott leskelődik a veszély! Ott van az ádáz ellenség! Japán!
- HARPER Hogyne, hogyne, igaza van.
- ABBY De Teddykém!
- TEDDY Hagyj békén. Túl sokat beszélnek Nyugat-Európáról. Jobb lenne, ha a csatornával törödnének.
- ABBY Igazad van, ne beszéljünk a háborúról. Nem innál meg egy csésze teát?

TEDDY Nem kell.

ABBY És a tiszteletes úr?

HARPER Köszönöm, én se kérek. Tudja, én attól félek, hogy a háború és a sok kegyetlenség alaposan tönkretette a lakosság erkölcsseit.

ABBY Ugyan már! Olyan békés errefelé a világ.

HARPER Lehet, hogy békés. Ebben a házban még él a régi szép idő tisztes erkölce. Az a szép idő, mely egyszerre tűnt el a gyertyafénnyel, a jómodorral és az olcsó árakkal.

ABBY Talán nincs is több ilyen öreg ház a környéken. Most is ugyanolyan, amilyennek nagyapa építette. Még a berendezés se változott meg. Azóta, persze, nálunk is ég már a villany, de azt is alig használjuk. Csak Mortimer kedvéért vezettük be.

HARPER Értem, értem. Mortimer úgy látszik, csak villanyfényben tud élni.

ABBY Szegény fiú! Néha késő éjszakaig dolgozik. Azt hallom, Mortimer ma este színházba viszi Elainet. Teddy, Mortimer ma egy kicsit később jön haza.

TEDDY Részemről a szerencse.

ABBY Mind a ketten olyan boldogok vagyunk, hogy Elaine színházba megy Mortimerrel. Tiszteletes úr! Remélem, nem neheztel Mortimerre?!

HARPER Megengedi, hogy nyíltan beszéljek? Cseppet sem örülök neki, hogy az öccsük annnyit forgolódik a színházak körül.

ABBY Ugyan, a színház! Mortimer újságíró!

HARPER Tudom, tudom. De egy színikritikus állandó kapcsolatban van a színházakkal, és az ilyen előbb-

utóbb rossz vért szül.

ABBY Nem ismeri Mortimert. Ettől igazán ne féljen. Mortimer gyűlöli a színházat.

HARPER Komolyan?

ABBY Hát persze. Kritikus! Tudja, milyen szörnyűségeket ír össze a színházakról? Olyan boldog volt, amikor a belpolitikát írta, mert valójában a belpolitika nem színház, cirkusz. Ugyan ki kopoghat? Tessék csak, tessék.

BROPHY Jó napot mindenkinek!

ABBY Mi újság?

KLEIN Semmi különös.

TEDDY Van valami jelentenivalójuk?

BROPHY Semmi különös, ezredes úr.

TEDDY Lelephetnek. Köszönöm!

ABBY Ismerik a tiszteletes urat?

KLEIN Hogyne!

BROPHY Eljöttünk a játékokért, amit az ajándékkiosztásra ígértek.

ABBY Mindjárt hozom őket.

HARPER Remek munkát végeznek maguk. Megreperálják az ócska játékokat, és odaadják a szegény gyerekeknek.

KLEIN Nem is tudja, tiszteletes úr, mennyire unjuk magunkat. Ezen a környéken belebetegszik az ember a semmittevésbe.

ABBY Teddy, menj fel az emeletre és hozd le Martha néni szobájából azt a nagy dobozt. Mit csinál az édesanyja? Jobban van? Betegeskedett a napokban.

BROPHY Tüdőgyulladása volt.

HARPER Szegény! Igazán sajnálom.

TEDDY Rohamra!

BROPHY Most már jobban van szegény. Csak persze, gyöngé még egy kicsit.

ABBY Várjanak meg. Hozok egy kis húslevest. Vigye el az édesanyjának.

BROPHY Aranyos tanács ez a két kisasszony. Mindenütt megjelennek, ahol szükség van rájuk.

KLEIN Ugyan, jó lenne már egyszer figyelmeztetni őket, hogy ne tegyenek annyi jót. Nem éri meg.

BROPHY El sem tudtam képzelni, hogy az emberekben van még ennyi szívjóság és önzetlenség, mint ebben a két lányban. Ezredes úr! Megigérte, hogy máskor nem fúj a kürtbe. A szomszédok félnek tőle.

HARPER Ugyan, ugyan, ártalmatlan bolond ez!

KLEIN Azt hiszi magáról, hogy ő Teddy Roosevelt.

BROPHY Fogalmam sincs, hogyan kerülhetett ez a kakukkfióka ebbe a rendes családba?

KLEIN Hát nem érted? Teddy apja, állítólag egy zseni volt. A nagyapja pedig bolond egy kicsit.

BROPHY Tudom, bolond volt. Milliomos!

HERPER Komolyan?

BROPHY Igen. Amolyan kuruzsló volt az öreg. Ebben a házban rendezte be a klinikáját. Nagyon használható ember volt. Különösen, ha megmérgezte magát valaki.

KLEIN Nem baj, akármit csinált, biztosította a lányai jövőjét. Hála Istennek!

BROPHY Hát szeretik is a pénzt! Mind a ketten! Igaz, hogy jóra fordítják.

HARPER Nagyon meg vagyok elégedve a jötekonyságukkal.

KLEIN Egyszer a nyilvantartó irodában unalomból végignézem

a kiadó szobák jegyzékét... És tudja, mit láttam? A jegyzéken rajta van ez a ház is! Hát nem kedves a hölgyektől, hogy törődnek a hajléktalanokkal?

BROPHY: Olyan mindegy, hogyan tesz valaki? Jót az emberekkel!

MARTHA: Nahát, ennyi vendég! Milyen kedves maguktól!

BROPHY: Jó estét.

MARTHA: Jó estét, tiszteletes úr, jó estét.

KLEIN: Jó estét. Ha nem haragszik, betörtünk a házba a játékokért.

MARTHA: Már réges-rég becsomagoltuk őket.

BROPHY: Az ezredes úr fent van az emeleten. Úgy látszik, a minisztertanács zártülést tart. Azért késik a játékokkal.

MARTHA: Persze, persze... Remélem édesanyja jobban van?

BROPHY: Most már jól érzi magát. Abby kisasszony egy kis húslevest készít éppen neki.

MARTHA: Ma reggel főztünk egy kis húslevest. Én is vittem belőle annak a szegény embernek, aki eltörte a lábát.

ABBY: No, már itthon is vagy? Jobban van Beniczky?

MARTHA: Dehogy, szívem. Attól félek, komolyan beteg. Ott volt nála a doktor, holnap levágja szegénynek a lábát.

ABBY: Remélem, meglátogathatjuk? Vagy küldhetünk neki valamit?

MARTHA: Nem. Megkértem rá a doktort, de azt mondta, hogy az ilyesmit nem engedi meg a kórházi szabályzat. Láttál már ilyet?

HARPER: Maguk túl sokat dolgoznak, hölgyeim. Egyszer még belefáradnak.

ABBY: Itt a húsleves. Vigyázzon, ki ne hüljön, mert nagyon jó am...

BROPHY Köszönöm.

KLEIN De jó lenne, ha örülnének neki a gyerekek!

TEDDY Vigyázzon! Tudja, ki van a kezében? A tábornok.
Nemrégiben küldtem nyugalomba. Nahát! Ez még a
Saratoga hajó!

MARTHA Teddy drágám, tedd vissza szépen a helyére.

TEDDY Dehogy teszem, most indult el Ausztráliába.

ABBY De Teddy, kérlek...

KLEIN Az más! Mi pedig indulunk. Nagyon szépen köszönünk
mindent!

ABBY Nem kérünk érte köszönetet. Jó éjszakát...

HARPER Hát akkor én is hazamegyek szépen...

ABBY Mielőtt elmenne, tiszteletes úr...

TEDDY Rohamra! Roham a citadellára!

HARPER Milyen citadellára?

MARTHA Teddy a padlásszobát kinevezte a San Juan-i
citadellának.

HARPER Megmagyarázták már neki, hogy nem ő Teddy Rooseveltt?

ABBY Nem, soha.

MARTHA Hiszen olyan boldog!

ABBY De azt hiszem, egyszer. Valamikor nagyon régen...
Emlékszel, Martha? Arra gondoltunk, hogy ha
Washingtonnak képzeletben magát, akkor abbahagyja a
trombitálást.

MARTHA De lefeküdt az ágy alá, és a világ semmi kincseért
sem akart Washington lenni.

ABBY Es tudja, tiszteletes úr, mégis csak jobb, ha
Rooseveltnak képzeletben magát, mint a mi... na, hagyjuk!

HARPER Ha ez boldogga teszi... És ami nekem fontosabb, ha
maguk is boldogabbak ettől... Meglátják, egyszer majd

aláírja...

MARTHA Micsodát?

ABBY A tiszteletes úr azon fáradozik, hogy halálunk után Teddyt felvegyék a Boldog Völgy Szanatóriumba.

MARTHA És miért kell aláírnia azt a papírost?

HARPER Jó, ha mindent előre elintézőnk. Viszontlátásra!

ABBY Kérem, tiszteletes úr, ne haragudjék Mortimerre, amiért színikritikus. Hát... színikritikusnak is kell lenni a világon!

MARTHA Teázatok? Nem volt már késő?

ABBY Ma este később vacsorázunk.

MARTHA Miért vacsorázunk később?

ABBY Teddy! Nagy újságot hoztam! Elmész Panamába, és új zsilipet ásol a csatornán!

TEDDY Reszemről a szerencse! Rohanok és készülök az utazásra. Rohamra!

MARTHA Miért vacsorázunk később? Miattam?

ABBY Igen, szívem. Meg akartalak várni. Nem tudtam, meddig maradsz el, és a tiszteletes is épp akkor jött, amikor...

MARTHA És egyedül csináltad?

ABBY Ó, egyedül is remekül ment.

MARTHA Leszaladok és megnézem.

ABBY Ne menj. Ne haragudj, meg akartalak vele várni, de nem volt rá időm, tudtam, hogy mindjárt jön a tiszteletes.

MARTHA A konyhában?

ABBY Az ablak alatt a padkában. Ó, csak Elaine. Jöjj be drágám...

ELAINE Jó estét! Mortimer meg nincs itthon?

ABBY Meg nincs, szívem.

ELAINE Arra kéntem, hogy itt találkozzunk. Megengedik hogy megvárjam?

MARTHA Hát persze...

ABBY Miért nem ül le, kis szívem?

MARTHA Komolyan összeszidjuk Mortimert, hogy ilyen csúnyán viselkedik magával!

ELAINE Velem?

MARTHA Igen. Hát illik az, hogy egy gentleman nem megy el a kislányért?

ELAINE Azt hiszik, olyan ritkaság, ha egy mai lányt megvárát az udvarlója?

ABBY De ha legalább ritkábban csinálna ilyesmit. Majd mi beszélünk a fejevel.

ELAINE Nincs miért. Soha ilyen jól nem éreztem magamat, mint mostanában! Szinte minden éjszaka színházba megyünk.

MARTHA Ezért mi sem haragszunk. Mert reméljük, Mortimer tudja, hogy milyen színdarabokhoz viheti el egy pap lányát!

ELAINE Halló, Mortimer!

MORTIMER Jó estét mindenkinek... Elaine! Jó estét, Martha néni!

ABBY Isten hozott, Mortimer!

MORTIMER Csókolom, Abby néni!

ABBY Hogy vagy, drágám?

MORTIMER Primán! Es maga milyen csinos! Semmit sem változott tegnap óta.

MARTHA Te Abby, én azt hiszem, hogy nekünk dolgunk van a konyhában...

ABBY Nekünk?

MARTHA Hát persze... El kell mosni a teáscsészéket.

ABBY Igazad van. Piszkosak a teáscsészék... Ti pedig érezzetek magatokat otthon. Mintha...

MORTIMER Hol akarsz vacsorázni?

ELAINE Mindegy... Vacsorázzunk a színház után.

MORTIMER Az nem jó. Színház után nem tudok vacsorázni. Árt a gyomorsavamnak. Mindig elfelejtet, hogy színikritikus vagyok.

ELAINE De ugye operettbe megyünk?

MORTIMER Hagyj békén azokkal a vacak operettekkel. Hogy tudsz az ilyen léhaságért így rajongani?

ELAINE Amikor operettbe megyünk, taxin viszel haza. És olyankor olyan kedves vagy!

MORTIMER Szívem, ebben a szobában nem illik csókolózni!

ELAINE Amikor a múltkor azt a vígjátékot láttuk, azt mondtad, hogy gyönyörű vagyok. És tudod, milyen jól esik az ilyesmi a lánynak? És amikor egy operettet néztünk meg, azt mondtad, hogy szép a lábam. És komolyan nagyon szép.

MORTIMER Honnan ismeri egy pap lánya ilyen jól az életet? Hol tanultad?

ELAINE A kóruson.

MORTIMER Egyszer majd elmesélem neked, milyen szoros kapcsolat van a vallásosság és az erotika között...

ELAINE A vallásosság sohasem szárnyal olyan magasra, mint a kórus. A kórusról jut eszembe, hogy jó lenne megmondani a papának, hogy ma éjszaka ne várjon meg.

MORTIMER Tudod mit, én nem tudok sokaig várni. Esküdjünk meg gyorsan. Ma éjszaka.

ELAINE Felek, hogy a papa nem egyezik bele.

MORTIMER Nem bánom, legyen neked igazad! Szépen és szabályosan megesküszünk. De legkésőbb a jövő hónapban!

ELAINE Drágám! Még ma este beszélek apával, és megmondom neki azt is, hogy sürgős...

TEDDY Hello, Mortimer!

MORTIMER Hogy szolgál az egészsége, elnök úr?

TEDDY Remekül, fiatal barátom. Van valami újság?

MORTIMER Semmi különös. A helyzet változatlan: az ország egy emberként áll az elnök úr háta mögött!

TEDDY Köszönöm. Azt már tudom. Hát nem csodálatos ez? Isten veled. Isten önnel.

ELAINE Mi van ott, Teddy?

TEDDY A Panama-csatorna.

MORTIMER A pincében most építi Teddy a Panama-csatornát.

ELAINE Olyan kedves vagy hozzá...

MORTIMER Mindig Teddy volt a kedvenc bátyám.

ELAINE A kedvenc? Van még egy?

MORTIMER Hogyne. Jonathan.

ELAINE Sose beszéltek róla. Se te, se a két néni.

MORTIMER Tudod, nem szívesen beszélünk Jonathanról. Furcsa ember volt mindig. Gyerekkorában a fogával harapta kette a gilisztákat.

ELAINE Mi lett vele?

MORTIMER Fogalmam sincs. Ő is sebesz akart lenni, mint nagypapa. De az egyetemhez nem volt kedve. Amikor kuruzslásba kezdett, meggyűlt a baja a rendőrséggel.

ABBY Ilyen későn mentek a színházba, gyerekek?

MORTIMER Meggondoltuk magunkat, nem megyünk el vacsorázni.

ABBY Jól van, akkor egyedül hagylak még egy kicsit titeket.

ELAINE Csak maradjon, drága neni. En most hazaszaladok, és beszélek a papával. Mielőtt elindulunk a színházba, megkérem, hogy imádkozzék értem egy kicsit.

MORTIMER Ha az imádság túl sokáig tart, majd várni foglak Babylon vizeinél.

ABBY Mortimer, most hallottalak először a Bibliából idézni! Tudtuk, tudtuk, hogy Elaine jó hatással lesz rád!

MORTIMER Ne mondja! Akarnak hallani egy nagy újságot? Feleségül veszem Elainet!

ABBY Martha! Martha! Gyere csak ide gyorsan. Nagy újságot mondok. Mortimer és Elaine jegyesek!

MARTHA Jegyesek? Ó, Mortimer!

ABBY Es mikor lesz az esküvő? Fátolban esküsztek? Meg el se mondtad, hogy mit szolt hozza Elaine? *My God Elaine.*

MORTIMER Elaine? Ó, Elaine el van ragadtatva!

ABBY Tudod, mit? Ha Elaine visszajön, egy kis cécót csapunk. Inni fogunk a boldogságotokra. Mondd csak, Martha, nem maradt a múltkori kekszből?

MARTHA Hogyne maradt még belőle.

ABBY En pedig kinyitok szépen egy üveg bort.

MARTHA Es tudod, mi a szép? Hogy itt történt az eljegyzés ebben a szobában!

MORTIMER Mondják, nem láttak az irataimat valahol? Itt kell lenniük...

ABBY Ha itt hagyta, meg is lesz... Remélem, valami nagyon szép, romantikus színdarabba viszed el ma este a menyasszonyodat. Mi a címe?

MORTIMER "Megvan a gyilkos".

ABBY Jaj, de csúnya címe van!

MORTIMER: Amikor felmegy a függöny, tudják, mi van a színpadon?
Egy hulla! Abby neni?

ABBY: Tessék, drágám!

MORTIMER: Azt hiszem... azt hiszem, jó lenne Teddyt minél hamarabb az elmegyógyintézetbe... a... szanatóriumba küldeni!

ABBY: Már minden rendben van, szívem. Harper tiszteletes úr már elhozta az űrlapot. Teddynek csak alá kell írni. Itt van, nézd csak meg!

MORTIMER: Ebben a pillanatban írássak alá vele! Lent van a pincében, mindjárt felhozom...

MARTHA: Ugyan, nem kell úgy sietni!

MORTIMER: Vitessek be, ha mondom. Rögtön vitessek be!

ABBY: Hogy beszélhetsz így? Amíg mi élünk, nem engedjük el Teddyt.

MORTIMER: Figyeljenek ide, drága neni. Valami iszonyatos dolgot kell magukkal közölnöm. Teddy megölt valakit!

MARTHA: Ez csacsiság, szívem.

MORTIMER: Egy hulla van az ablakpadkában!

ABBY: Hát persze, mi is tudjuk.

MORTIMER: Maguk is tudják?

MARTHA: Igen. De semmi köze sincs Teddyhez.

ABBY: Mortimer, felejtsd el, hogy láttad azt az úriembert.

MORTIMER: De ki az az ember?

ABBY: Adam Hoskins. Semmi mást nem tudunk róla.

MORTIMER: Szóval, csak ennyit tudnak róla? De mit keres a ládában? Mi történt vele?

MARTHA: Meghalt.

MORTIMER: Martha neni! Senki se bújik be egy ládába azért, hogy meghaljon.

ABBY Nem. Előbb halt meg es csak aztán ment be a ládába.

MORTIMER De hogy került oda?

ABBY Mortimer, Mortimer, hogy te mennyit tudsz kérdezni! Ez az úriember azért halt meg, mert ivott a mérgezett borból.

MORTIMER És ki tett mérget a borba?

ABBY Mi. Tudod, a borban nem lehet megérezni. A teában mindig van egy kis szaga a méregnek.

MORTIMER Maguk tették a mérget a borba?

ABBY Bizony. És aztán beledugtam Mr. Hoskinst a ládába, mert a tiszteletes csengetett.

MORTIMER Szóval, maguk is tudták, hogy mit csináltak! Nem akarták, hogy Harper tiszteletes lássa a hullát!

ABBY Hát persze! Biztosan nem örült volna neki. Hát most már mindent tudsz, Mortimer. Felejtsd el szépen az egészet. Én azt hiszem, nekem is, Marthanak is jogunk van ilyen apró titkokhoz!

MARTHA Te, Abby, az utcán találkoztam a péknével. Már sokkal jobban van. Arra kért, hogy a kisfiút vigyük el megint moziba.

ABBY Hát persze, hogy elvisszük.

MARTHA Vigyáznunk kell, hogy hova visszük. Ezek a mai gyerekek rajonganak azokért a rémfilmekért. Én bizony meg nem néznék egyet se.

MORTIMER A szerkesztőseget kérem. Halló, itt Mortimer. Nem tudod, hol van Mickey? Rendben van. Nem tudod. Te, emlékszel, mit mondtam neked, hogy hova megyek. Igen, igen. Sajnos, itt kell maradnom. Abby néni! Martha néni! Jöjjenek csak ide. És most mit csináljunk? Mondják meg nekem, hogy mit csináljunk?

MARTHA Mit akarsz csinálni, szívem? Valami baj van?

MORTIMER Egy hulla van a ládában.

ABBY Hát persze. Mr. Hoskins.

MORTIMER Értsék meg az ég szerelmére, nem hívhatom a nyakamra a rendőrséget. De valamit azért csinálni kéne a kutyafejét!

ABBY Arra kértünk, hogy felejtse el szépen az egészet.

MORTIMER Hogy a fenébe felejtsem el? Mondja, Abby néni, van magának fogalma arról, hogy mit csináltak?

ABBY Te csak a magad feje után ítélsz, Mortimer. Majd ha öreg leszel, te is megérted az ilyesmit.

MORTIMER Nem hagyhatják az ítéletnapig a ládában.

MARTHA Eszünk ágában sincs!

ABBY Teddy már lent van a pincében. Most ássa az árkot.

MORTIMER Le akarják vinni a pincébe?

MARTHA Hát persze, drágám. Ezt csináltunk a többivel is.

MORTIMER Csak nem akarják azt mondani, hogy...

ABBY A pincében más urak is vannak.

MORTIMER Azt akarják mondani, hogy ezen az egyen kívül többen?...

MARTHA Hát persze, szívem. Várj csak... Azt hiszem, tizenegyen. Vagy tévedek, Abby?

ABBY Dehogyan tévedsz, szívem. Ezzel együtt tizenketten vannak.

MORTIMER Döntsek el!

MARTHA Az első nem számíthatod közéjük?

ABBY Dehogynem! Én azt is beleszámítottam. Azzal együtt kereken tizenketten vannak.

MORTIMER Hallo! Hallo! Örülök, hogy felhívtál. Szólj Georgenak, hogy ma este ő menjen el a színházba. Én

most képtelen lennék rá. Tizenkettő!

MARTHA Igen. Abby erősködik, hogy számítsuk közéjük az első is.

MORTIMER Ki volt az első?

ABBY Midgely úr. De sajnós az baptista volt.

MARTHA Én azt hiszem, ő mégis csak más volt, mint a többiek... Bejött és meghalt.

ABBY Tudod, Martha úgy érti ezt, hogy a mi segítségünk nélkül. Ez a Midgely azért jött ide, hogy szobát keressen...

MARTHA Ez akkor volt, amikor te úton voltál.

ABBY ... és nem akartunk, hogy az a szép szoba üresen maradjon, amikor annyi embernek nincs lakása...

MARTHA Magányos öregember volt.

ABBY Nem volt az égvilágon senkije. Olyan boldogtalan, olyan elhagyatott volt szegény...

MARTHA Nagyon megsajnáltuk.

ABBY És amikor egyszerre rájött a szivroham, és meghalt itt a széken... akkor jutott eszünkbe, hogy segitenünk kéne az ilyen öreg embereken... el kellene hoznunk szivükbe a békét, ezt a szép nyugalmat...

MORTIMER És attól fogva mindenkit megöltek, aki beleült ebbe a karosszékebe! Maguk szörnyetegek!

MARTHA Ugyan, ugyan kisfiam! Eszünkbe jutottak azok a régi szép idők... Amikor nagyapád még élt, mindig volt egy-két hulla a házban... Teddy akkor kezdte ásni a Panama-csatornát, és azt hitte, hogy Midgely maláriában halt meg.

ABBY És azért azt akarta, hogy tüstént ássuk el.

MARTHA Így aztán levittük a Panama-csatornához, és szépen

lefektettük az árokba. Azért mondjuk, hogy ne aggaszd magadat. Tudjuk mi, hogy mit csinálunk!

MORTIMER És attól kezdve, ha valaki bejött a szobába, szívrohamot kapott és meghalt...

ABBY Dehogy!

MARTHA Emlékszel még azokra a mérgekre, amelyek ott álltak nagypapa laboratóriumában?

ABBY Te nem tudtad, hogy Martha néni jó patikus? Valóságos kis méregkeverő! Teneked is mindig ő keverte kicsi karodban a hashajtót...

MARTHA És tudod, gondolkodni kezdtem egy jó recepten. Egy ako ribizliborba beletettem egy tetézett kanálnyi arzént és egy fél teáskanálnyi sztrichint és egy csipetnyi ciánt, csak annyit, hogy egy kicsit megbolondítsa.

MORTIMER Gratulálok. *Valóságos szelídítő!*

ABBY Hát hogyne lennének azok! Tudod, mit mondott az egyik öregúr? Ilyen pompás ribizlibort még sohasem ivott!

MARTHA Hát én most megyek vissza a konyhába...

ABBY Megfőzzük szépen a vacsorát.

MARTHA Te, Mortimer, van egy új receptem...

MORTIMER Nekem ne kotyvasszanak semmit! Elment az étvágyom! Te vagy az?

ELAINE Ne haragudj, szívem. A papa látta, hogy milyen izgatott vagyok. Erre elmondtam neki mindent. Ma éjszaka akkor megyek haza, amikor akarok.

MORTIMER ~~Hát akkor~~ Menj most szépen haza, Elaine. Holnap majd felhivlak.

ELAINE Holnap?!

MORTIMER Tudod, hogy minden nap felhivlak néhányszor.

ELAINE De hiszen színházba akartunk menni!

MORTIMER Nem megyünk!

ELAINE Nem értem. Miért?

MORTIMER Valami közbejött.

ELAINE Micsoda. Kidobtak az állásodból?

MORTIMER Dehogy! Csak ma este nincs semmi kedvem a "Megvan a gyilkost" nézni. Menj szépen haza, Elaine.

ELAINE Előbb tudni akarom, hogy mi történt. Elárulhatod nekem is.

MORTIMER Nem szívem, ez lehetetlen.

ELAINE De hiszen azt mondtad, hogy feleségül veszel...?

MORTIMER Én? Hogyne, persze. ^{Most már emlékszem.} Menj szépen haza, Elaine. Nekem valami dolgom akadt.

ELAINE Figyelj ide. Tíz perccel ezelőtt megkérted a kezemet, most meg kidobsz...

MORTIMER Nem dobiak ki. Légy oly jó, és menj el.

ELAINE Nem megyek. Addig nem megyek el, amíg mindent meg nem magyarázol.

MORTIMER Elaine, ne ülj le! Tartsa a vonalat! Elaine, édes kislány vagy, és imádlak, de most menj el. Valami történt. Ha a feleségem leszel, remélem jobban meg fogsz érteni.

ELAINE Feltéve, ha a feleséged leszek... Azt hiszed, te vagy az egyetlen férfi!

MORTIMER Elaine! Elaine! Halló... letették... Halló, halló!

ABBY Szívem, az ajtón csongettek, nem a telefon volt. Jó estét. Csak tessék, tessék.

GIBBS Azt hallottam, hogy önöknél szoba van kiadó...

ABBY Igen, kérem. Tessék, jöjjön be.

GIBBS Ön a ház úrnője?

ABBY Igen. Én vagyok. Ez meg a nővérem. Foglaljon helyet.

Úgy szégyellem magamat, de éppen vacsorára terítettünk.

MORTIMER A Deszket kérem. Halló, a fene egye meg! Téves kapcsolat!

GIBBS Megnézhetem a szobát?

MARTHA Foglaljon helyet előbb, és fújja egy kicsit ki magát.

GIBBS Szívesen.

MORTIMER Halló, halló! Központi iroda?

MARTHA A családja idevaló?

GIBBS Nincs családom.

ABBY Egyedül el?

GIBBS Igen.

ABBY Te, Martha... Azt hiszem, nagyon jól érzi majd magát nálunk. Ilyen otthon kell magának.

MORTIMER Halló, Al? Itt Mortimer. Az előbb szétkapcsoltak. Értsd meg, képtelen vagyok ma este megnézni a darabot. Értsd meg, hogy nem tudom!

GIBBS Mindig ilyen lárma van itt?

MARTHA Dehogy, az unokaöcsénk nem nálunk lakik.

MORTIMER De valakinek el kell menni a színházba. Menjen el a kifutófiú! Az is ért hozzá. A színházhoz mindenki ért. Addig tartom a vonalat.

GIBBS Szeretném megnézni a szobát.

ABBY Fent van az emeleten. De nem inna előbb egy pohárka bort?

GIBBS Sohasesz iszom szeszes italt.

MARTHA Mi magunk főztük. Remek ribizlibor.

GIBBS Ribizli bor? Nem bánom. Gyermekekorom óta nem ittam ribizlibort. Köszönöm.

MORTIMER Nem megy? Akkor keresd meg azt a fiút, akinek

diktálni szoktam. Az ismeri a stilusomat...

GIBBS A maguk kertjében nő a ribizli?

MARTHA Nem, de a temető tele van vele.

MORTIMER Nem vagyok részeg! Hagyj már békén!

GIBBS A szobát kosztal együtt adják ki?

ABBY Azt is lehet, de előbb kóstolja meg a borunkat, meglátja, hogy ízleni fog.

MARTHA Mortimer, ejnye, ejnye...

ABBY Ne igyál belőle!

ABBY Te, Mortimer, most mindent elrontottál!

MORTIMER Nem szabad ilyet csinálni. Csúnya dolog az ilyesmi. Illetlenség. Az emberek haragszanak az ilyen csúnya dolgokért.

MARTHA Látod, Abby, kár volt megmondani Mortimernek!

MORTIMER Tudom, hogy nem akarnak semmi rosszat. De nagyon megszokják. És az csúnya dolog.

ABBY Mortimer, mi sohase szóltunk bele, hogy te mit csinálsz. Fogalmam sincs, hogy te miért vagy ilyen rossz hozzánk!

MORTIMER Hallo, te vagy az? Nem bánom, megnézem az első felvonást, aztán levágom az egészet a sárga földig. Figyeljenek ide! Én most elmegyek a színházba, de mielőtt itthagynom magukat, megigérnek valamit?

ABBY Tessék, mit akarsz tőlünk? Mit csináljunk?

MORTIMER Kérem, ne csináljanak semmit. Ugy értem, hogy olyasmit. Ne eresszenek be semkit a házba, és hagyják Mr. Hoskinst ott, ahol van.

MARTHA Nem bánom. Majd vacsora után tartjuk meg a ceremóniát.

MORTIMER Milyen ceremóniát?

MARTHA Azt hiszed, hogy csak úgy ceremónia nélkül temetjük el Mr. Hoskinst?

MORTIMER Nem várhatnak vele, amig hazajövök?

ABBY Igazán szép tőled, hogy részt akarsz venni a ceremónián.

MORTIMER Persze, hogy ott akarok lenni!

ABBY Nahát, Mortimer, hogy te milyen kedves vagy! Majd te énekeled a zsoltárokat! Emlékszel, milyen szépen énekelt Mortimer a kóruson, mielőtt mutálni kezdett a hangja? Jó, hogy az emberek újra visszatérnek a templomba!

MORTIMER És ne felejtsek el, hogy senkit sem engednek be a házba, amig nem vagyok itthon? Megigérik?

ABBY *Hej* Oh, Martha, sohasem hittem volna, hogy egyszer még Mortimer is együtt dolgozik majd velünk.

MARTHA Fogalmam sincs, hogy mért volt olyan izgatott!

ABBY Te csacsi, hát ez természetes.

MARTHA Miért?

ABBY Most jegyezte el Elaint! Én azt hiszem, hogy az ilyesmi izgatottá teszi a férfiakat.

ABBY Majd én kinyitom.

MARTHA Te, megigértük Mortimernek, hogy nem eresztünk be senkit.

ABBY Vajon ki lehet?

MARTHA Várj csak. Majd én is megnézem. Két férfi. Sohasem láttam őket azelőtt.

ABBY Azt hiszed?

MARTHA A kanyarban egy autó áll. Úgy látszik autón jöttek.

ABBY Mutasd!

MARTHA Te sem ismered őket? Tegyük úgy, mintha nem lennénk

itthon.

JONATHAN Bejöhet, doktor!

EINSTEIN Uhum. Itt jól el lehet bújni. Nézd, csak! Ital.

JONATHAN Mintha vártak volna. Ez jó jel.

ABBY Kicsodák maguk? És mit keresnek itt?

JONATHAN Nahát, csak nem maga az, Abby néni? És Martha néni?
Na, ki vagyok én? Én vagyok a Jonathan!

MARTHA Mars ki innen!

JONATHAN Én vagyok Jonathan. A kisöcsétek!

ABBY Maga nem is hasonlít Jonathanhoz. Mars ki innen mind
a ketto!

JONATHAN Dehát én vagyok Jonathan! Ez az úr pedig dr.
Einstein.

ABBY Az az úr nem dr. Einstein.

JONATHAN Nem a számtantanár Einstein, hanem Hermann Einstein.

ABBY Maga nem az unokaöcsénk. Maga sohasem volt Jonathan.

JONATHAN Látom, hogy Abby néni még mindig hordja azt a
gránátköves gyűrűt, amit a nagymama Londonban vett.
És maga, Martha néni, még mindig ugyanolyan magas
gallért hord, mint régen. Így akarja elrejtetni azt a
forradást, amit nagyapa sósavja okozott a nyakán.

MARTHA A hangja hasonlít Jonathan hangjához.

ABBY Mi történt veled? Szerencsétlenség?

JONATHAN Nem... az arcom... dr. Einstein átalakította.

MARTHA Én ezt az arcot ismerem. Meg mernék esküdni, hogy ő
volt Frankenstein fia.

EINSTEIN Bocsássanak meg, hölgyeim. Az elmúlt öt esztendőben
három új arccal ajándékoztam meg. A régit meg
eltüntettem. Ez a mostani arca... Persze, én is
láttam a moziban, mielőtt megoperáltam. Úgy látszik,

az ihletett meg!

JONATHAN Látja, doktor, mit csinált belőlem? A családom sem ismer rám...

EINSTEIN Megismerték! (Chonny) Ugye, most már maguk is látják, hogy ő Jonathan? Beszéljenek vele! Mondják meg neki!

ABBY Úgy látszik, mégis te vagy Jonathan. Régóta nem láttunk. Mit csináltál olyan sokáig?

MARTHA Igen, Jonathan, mit csináltál annyi év alatt?

JONATHAN Voltam Angliában, Dél-Afrikában, Ausztráliában... Mostanában öt évig éltem Chicagóban. Dr. Einstennel egy kis üzletet csináltunk.

ABBY Ó, mi is voltunk Chicagóban a világkiállításon!

MARTHA Tudod, olyan szörnyű hőség volt.

EINSTEIN Igen, nekünk is melegünk volt...

JONATHAN Isteni dolog újra itthon lenni. És maguk Abby néni, Martha néni, semmit sem változtak. Olyanok, ahogy a szivemben éltek: édesek, bájosak, kedvesek.

JONATHAN És mi van Teddyvel? Még mindig politizál? Arra szántuk, hogy az Egyesült Nemzetek elnöke legyen.

ABBY Ó, Teddyvel nincs semmi baj! Nagyon jól érzi magát. ^{És Mortimert} ^{is megnézi.}

JONATHAN Mortimert gyakran látom. Mindig ott van a fényképe a színházi rovat fölött.

MARTHA Hát, igen, Jonathan. Nagyon örültünk, hogy újra láttunk.

JONATHAN Isten fizesse meg, Martha néni. Milyen jó újra itthon lenni!

MARTHA Csak, egy pillanatra megyünk ki. De ha el akartok menni, nem tartóztatunk.

EINSTEIN Innen hova megyünk? Ezt rosszul terveztük ki. A rendőrségnek erről az arcodról is van fényképe. Úgy

látszik, vissza kell operálnom a rendes arcodat. És Spenalzót is el kell helyeznünk.

JONATHAN Ne gondoljon Spenalzóra.

EINSTEIN De nem hagyhatunk egy hullát a hátsó ülésen! Nem kellett volna megölnie.

JONATHAN Azt mondta, hogy olyan vagyok, mint Frankenstein fia!

EINSTEIN Jó, jó... Majd csak találunk neki helyet valahol. Csak ne izéljen... Új arcot csinálók.

JONATHAN Még ma éjjel!

EINSTEIN Hagyjon előbb enni! Olyan éhes vagyok és olyan fáradt.

ABBY Jonathan, köszönjük szépen a látogatást. Nagyon örültünk, hogy néhány szóra felkerestél bennünket. De ebben a házban sohasem éreznéd jól magad. És mi se lennénk boldogok, ha maradnál. Csak azért jöttünk vissza, hogy elbúcsúzzunk.

JONATHAN Abby néni! Én el is mennék, de ígértem valamit a doktornak. Megígértem neki, hogy ha erre járunk, felhozom, és megkóstoltatom vele a jó Martha néni főztjét.

MARTHA Ez kedves...

ABBY Nagyon sajnálom, Jonathan, attól félek, nem lesz elég vacsoránk.

MARTHA Te, Abby, maradt még egy kis rostonsült...

JONATHAN Köszönöm, Martha néni! Akkor itt maradunk vacsorára.

ABBY Nem bánom. De siessünk!

EINSTEIN Nem nagyon örülnek nekünk.

JONATHAN Meghívtak ebédre, vagy nem hívtak meg?

EINSTEIN Vacsorára. Na és azután?

JONATHAN Azt csak bízza rám, doktor, majd én elintézem. Ebben

a házban ütjük fel néhány évre a főhadiszállást.

EINSTEIN De szép lenne. Ebben a nyugodt házban. És a két nő, milyen aranyosak. Valósággal belejűk estem. Hozom a csomagokat, jó?

JONATHAN Várjuk meg-előbb, míg meghív-nak!

EINSTEIN De épp-az előbb mon-dta...

JONATHAN Várjuk meg, amíg meghív-nak. Olyan lenne, mint egy szép álom... Itt minden csupa béke!

JONATHAN Azért olyan jó nekünk itt, mert a ház csupa csönd és nyugalom.

TEDDY Rohamra!

Függöny

/ /
MÁSODIK FELVONÁS

TEDDY Megtaláltam! Megtaláltam!

JONATHAN Mit találtál meg, Teddy?

TEDDY Életem történetét... az életrajzom. Itt van az a kép,
amiről beszéltem önnek, tábornok. Ez én vagyok,
tábornok, és ez ön.

EINSTEIN Az angyalát, de megváltoztam!

TEDDY Zsilipeket ásunk. És most, tábornok, mind a ketten
elmegyünk Panamába.

ABBY Ne, Teddy, most ne menjetek Panamába!

EINSTEIN Majd máskor. Panama egy kicsit messze van.

TEDDY Szamárság. Itt van lent a pincében.

JONATHAN A pincében?

MARTHA Megengedtük neki, hogy ott ássa lent a Panama-
csatornát a pincében.

TEDDY Goethals tábornok, követelem, hogy elkísérjen engem
az új zsilip megsemmisítésére.

JONATHAN Teddy, azt hiszem, itt az ideje, hogy lefeküdjél.
Teddy Kicsoda ön?
JONATHAN Woodrow Wilson vagyok. *Fedj lefeküdni.*

TEDDY Ön nem Wilson. De az arca ismerős.

ABBY Ez a bátyád, kedvesem, Jonathan.

MARTHA Átalakíttatta az arcát.

TEDDY Szóval ez az... természet-hamisító!

ABBY És tényleg jobb volna, ha lefeküdnél, Teddy.
Jonathannak és barátjának vissza kell menni a
szállodába.

JONATHAN Goethals tábornok, szemlélje meg a csatornát.

EINSTEIN Rendben van, elnök úr. Megyünk Panamába.

TEDDY Kövessen, tábornok. Lent van erre dél felé, maga is

tudja.

JONATHAN Abby néni, egy tévedést kell helyesbítenem. Nincsen szállodánk. Egyenesen idejöttünk.

MARTHA Nos, van egy nagyon kedves kis szálloda.

JONATHAN Martha néni, ez az én otthonom.

ABBY Sajnos, attól tartok, hogy nem maradhatsz itt.

JONATHAN Azt mondom...

MARTHA Talán mégis jobb volna, ha megengednénk, hogy ma éjjel itt maradjanak...

ABBY Hát éppen csak egy éjszakára, Jonathan.

JONATHAN Akkor ez el van intézve. Most hát legyenek szivesek rendbehozni a szobámat...

MARTHA Csak szellőztetni kell...

JONATHAN Néhány hét múlva meglátják, milyen más külsejű Jonathan leszek. Nagyapa laboratóriumát átalakítjuk operációs szobává.

ABBY Nem, járulhatunk hozzá, hogy ezt a házat kórházzá alakítsd át.

JONATHAN Esküszöm, nem az lesz, hanem kozmetikai intézet!

EINSTEIN Ide hallgass, odalent a pincében...

JONATHAN Einstein doktor, az én kedves nagynénéim meghívtak minket, hogy maradjunk náluk.

EINSTEIN Már meg is állapodtak?

ABBY Ma éjjel itt ~~alszunk~~ ^{alszunk}.

JONATHAN Kérem, készítsék el a szobánkat azonnal.

MARTHA Dehát...

ABBY Ma éjjelre.

EINSTEIN Amikor lementem a pincébe, mit gondolsz, mit találtam?

JONATHAN Mit?

EINSTEIN A Panama-csatornát.

JONATHAN A Panama-csatornát.

EINSTEIN Éppen Spenalzora illik. A gödör, amit Teddy ásott.

JONATHAN Jó heccet csinálnánk. Egy házban élnének egy holttesttel, amit a pincében temettünk el.

EINSTEIN De hogy hozzuk be?

JONATHAN Idehajtunk a kocsival a ház és a temető közé, aztán ha lefeküdtek, behozzuk Spenalzot az ablakon keresztül.

EINSTEIN Ágy! Képzeld el, hogy ágyban alszunk ma éjjel.

JONATHAN Csillapodj, doktor. Ne felejtse el, hogy holnap operálsz. Jobb lenne, ha józan maradnál.

EINSTEIN Gyönyörűen helyreporcozok.

JONATHAN És ha nem...

ABBY Jonathan! Készen van a szobátok.

JONATHAN Akkor lefekhetnek. Mi meg eltoljuk a kocsit a ház mögé.

MARTHA Jól van az ott, ahol van... holnapig.

JONATHAN Nem akarom az utcán hagyni... lehet, hogy az törvényellenes.

MARTHA Most mit csináljunk Hoskinssal?

ABBY Persze, Hoskins. Nem lehet éppen valami kényelmes helye itt bent. És milyen türelmes volt szegény drágám.

TEDDY Goethals tábornok nagyon meg volt elégedve. Azt állítja, hogy a csatorna éppen megfelelő nagyságú.

ABBY Teddy, a malária még egy áldozatot követelt.

TEDDY Oh Istenem, hogy fog ^{meg}rendülni a tábornok.

MARTHA Akkor jobb, ha nem is szólunk neki róla.

TEDDY De ez az ő ügykörébe tartozik.

ABBY Nem, Teddy! Titokban kell tartanunk. MARTHA: Igen.

TEDDY Államtitok?

ABBY Igen.

MARTHA Megigéred?

TEDDY Az Egyesült Államok elnökének szavát bírják. Reszkess szív a halál hív. Hát nézzük csak. Hogyan is fogjuk titokban tartani?

ABBY Nos, Teddy, visszamegy a pincébe, és amikor én leoltom a villanyt, te feljössz és szegény embert leviszed a csatornába.

MARTHA Mi pedig majd lejövünk, és megtartják az istentiszteletet.

TEDDY Közhírré tétetik, hogy az elnök is meg fog nyilatkozni. Hol van a szegény ördög?

MARTHA Az ablakpadkában.

TEDDY Úgy látszik, nagyon terjed. Azelőtt errefelé sohasem pusztított a malária.

MARTHA Abby, én még csak nem is láttam Hoskinst.

ABBY Ó, persze, hiszen te távol voltál. Gyere csak ide, és nézd meg most.

JONATHAN Éppen most hozzuk be a podgyászt.

ABBY Jonathan, a szoba vár rád. Máris felmehetsz.

JONATHAN Attól tartok, hogy mi később megyünk aludni. De maguk ketten csak feküdjenek le.

ABBY Ti ketten biztos nagyon fáradtak vagytok. Feküdjetek le előbb ti. Mi igazán nem szoktunk korán aludni menni.

JONATHAN Pedig ráérne magukra.

MARTHA Nem szándékoztunk lefeküdni addig, amig...

JONATHAN Martha néni, nem hallotta, hogy azt mondtam, eredjen

lefeküdni?! Most mindnyájan lefekszünk!

ABBY Én majd eloltom a villanyt.

JONATHAN Rendben van, Abby néni.

EINSTEIN Minden rendben van.

JONATHAN Majd én kinyitom az ablakot. Te eredj ki, és add be.

EINSTEIN Nem, nekem nagyon nehéz. Te menj ki, és nyomd... én itt maradok és húzom. Aztán majd együtt levisszük a Panamába.

JONATHAN Rendben van.

EINSTEIN Ki hagyta ezt nyitva? Hülye! Oké! Várj... Valahol elveszítettem a lábát... Gyerünk... Hű! Én voltam az. Elcsúsztam.

JONATHAN Vigyázz jobban!

EINSTEIN No fene, lejött a cipője. Rendben van már. Valaki van az ajtónál. Eredj! Siess! Majd ezt én itt elintézem. Siess!

ELAINE Abby néni! Martha néni! Ki az? Te vagy az Teddy? Ki maga?

JONATHAN Én azt kérdezem, hogy maga kicsoda?

ELAINE Elaine vagyok, a szomszédban lakom.

JONATHAN Akkor mit keres itt?

ELAINE Abby és Martha nénival akarok beszélni.

JONATHAN Gyűjtsd fel a villanyt, doktor! A pillanat elég alkalmatlan egy vizithez.

ELAINE Jobb lenne, ha maga magyarázna meg, hogy mit keres itt.

JONATHAN Történetesen itt lakunk.

ELAINE Nem laknak itt. Minden nap itt vagyok ebben a házban, és eddig még sohasem láttam magukat.

JONATHAN Talán jobb lenne, ha bemutatkoznánk. Ez az úr doktor

Einstein.

ELAINE Doktor Einstein?

JONATHAN Nagyon kiváló sebész... és nagyszerű varázsló...

ELAINE Ezek után már csak az hiányzik, hogy azt állítsa magáról, hogy maga Frankenstein fia...

JONATHAN Jonathan vagyok.

ELAINE Oh, hát maga Jonathan?

JONATHAN Úgy veszem észre, hogy már hallott rólam.

ELAINE Igen, ma délután.

JONATHAN És mit mondtak rólam?

ELAINE Csak annyit, hogy van még egy rokonuk, akit Jonathannak hívnak - ez volt minden. Most már mindent értek! Most már tudom, hogy kik maguk. Legyen szíves, és nyissa ki az ajtót.

JONATHAN "Most már mindent értek". Mit akart ezzel mondani? Minek jött ide az éjszaka kellős közepén?

ELAINE Úgy vettem észre, hogy valaki cselleng a ház körül.

ELAINE Hogy valaki...

JONATHAN Csak ennyit látott?

ELAINE Csak ennyit, semmi többet. Ezért jöttem ide át. Meg akartam mondani. De ha maguk voltak, és ez a maguk kocsija, akkor sietek haza.

JONATHAN Mit csinált az az ember, aki a kocsinál volt?

ELAINE Nem tudom. Hiszen már útban voltam errefelé.

JONATHAN Azt hiszem, maga hazudik. E: Azt hiszem, igazat mond.

EINSTEIN Most már engedjük el, jó?

JONATHAN Azt hiszem, hogy hazudik. Betörni egy házba éjnek idején. Azt hiszem, hogy maga veszélyes teremtes. Nem kéne hagyni, hogy szabadon járjon-keljen.

ELAINE Vegye le rólam a kezét!

JONATHAN Doktor!

TEDDY Zártkörű temetés lesz.

ELAINE Teddy! Teddy! Mondd meg ezeknek az embereknek, hogy ki vagyok!

TEDDY Ez a lányom, Alice Roosevelt.

ELAINE Nem! Nem! Teddy!

JONATHAN Doktor! A zsebkendőjét! A pince!

ABBY Mi baj van?

MARTHA Mi történik?

ABBY Hát te mit csinálsz?

JONATHAN Betörőt fogtunk. Menjenek vissza a szobájukba.

ABBY Hívjuk a rendőrséget.

JONATHAN Már hívtuk. Menjenek vissza a szobájukba. Nem hallották?

ELAINE Mortimer! Hol voltál?

MORTIMER A színházban. Bár ne lettem volna ott! Még kell örülni. Még most is színházban vagyok?

ABBY Ez Jonathan, a fivéred, ez meg doktor Einstein.

MORTIMER Azt tudom, hogy ez nem lidércnyomás, de ha nem az, akkor micsoda?

JONATHAN Újra hazajöttem, Mortimer.

MORTIMER Mit mondott, ki ez az alak?

ABBY A fivéred, Jonathan. Megváltoztatta az arcát. Doktor Einstein végezte az operációt.

MORTIMER Jonathan, Jonathan! Mindig szörnyeteg voltál, de legalább a pofád lenne tisztességes!

ABBY Ejnye, fiúk, hát ne kezdjétek már veszekedni, hiszen alig ismerkedtetek még újra össze.

MORTIMER Nem lesz verekedés, Abby néni! Jonathan, volt szerencsém! Menj a fenébe! Mars kifelé!

JONATHAN Doktor Einsteint és engem meghívtak, hogy maradjunk.

ABBY Csak ma éjszakára.

MORTIMER Jó, hát akkor ma éjszakára. De az első dolgokat reggel az lesz, hogy mentek a fenébe. Hol alusznak?

ABBY Jonathan régi szobájába helyeztük el őket.

MORTIMER Az az én régi szobám. Abban a szobában én alszom. Itt maradok.

EINSTEIN Mi majd itt lent alszunk. Te aludj a pamlagon, én meg a padkán.

MORTIMER A padka! Jó, hát ne vitatkozzunk. Jó lesz nekem a padka is ma éjszakára, majd elalszom ottan.

EINSTEIN Ez a sok vita mind csak Spenalzora emlékeztet.

JONATHAN Spenalzo! No jó, hát nézd, Mortimer, igazán nincs értelme, hogy ilyen kényelmetlenséget okozzunk neked, majd mi ketten itt lent alszunk.

MORTIMER Jonathan, nekem gyanús, hogy egyszerre ilyen előzékeny vagy!

EINSTEIN Jöjjön csak, kihozzuk a holminkat a szobából, jó?

MORTIMER Ne fáradjan, doktor!

JONATHAN Csak úgy eszembe jutott, doktor, fogalmam sincs, hol lehet most Spenalzo.

MORTIMER Ki ez a Spenalzo?

EINSTEIN Egy barátunk.

MORTIMER Azt is ide akarják hozni?

EINSTEIN Rendben van a dolog. Majd amig pakolunk, elmesélem, hol lehet most Spenalzo.

ABBY Mortimer, nem kell itt lent aludnod. Majd mi itt maradunk Marthával, és te ott alhatsz az én szobámban.

JONATHAN Ne bajlódjon, Abby néni! Mindjárt átköltözködünk.

Aztán tied lehet a szoba Mortimer.

MORTIMER Kár a gőzért! Megmondtam már, hogy lent alszom!

ELAINE Mortimer!

MORTIMER Mi bajod van, kedvesem?

ELAINE Majdnem megöltek.

MORTIMER Majdnem meg... Abby! Martha!

MARTHA Nem mi! Jonathan volt!

ABBY Azt hitte, hogy tolvaj!

ELAINE Nem, ez több volt annál. Ennek rögeszméje van.
Mortimer, én félek tőle.

MORTIMER Van kölnivizük?
de ha megkérdezed, hogy főtt tea reggeli vé... Mortimer: Kávé. Csak akkor nekem is a szendvicsek is. Nem vacsorázunk.

MARTHA Nincs. Majd csinálok valamit gyorsan mindkettőtöknek.

ABBY Martha, itt lent nem hagyhatjuk a kalapjainkat.

MORTIMER Hova akartak menni ilyen későn? Tudják, hogy hány óra van? Tizenkettő múlt. TIZENKETTŐ! Elaine, neked haza kell menned!

ELAINE Mi-i-i?

ABBY De hiszen az előbb kértél szendvicseket mindkettőtök részére. Egy percre várjatok, és már meg is lesz.

MARTHA Hát már nem emlékszel, hogy meg akartuk ünnepelni az eljegyzésedet? Ezt fogjuk tenni, kedvesem. Majd szépen megvacsoráztok mind a ketten. És kinyitunk szépen egy üveg bort is.

MORTIMER Jól van. B o r nem kell!

ELAINE Mortimer! Mi történik ebben a házban?

MORTIMER Mit értesz ezalatt - hogy mi történik ebben a házban?

ELAINE Arról volt szó, hogy este vacsorázni viszel, és aztán színházba megyünk - lemondtad. Megkérted a kezemet - igent mondtam - és öt perccel később kidobták a házból. Most pedig, alig hogy a bátyád meg akart

fojtani, hazazavarsz. Hát most idefigyelj, kedves Mortimer Brevster, mielőtt hazamegyek, tudni akarom, hanyadán állunk. Szeretsz?

MORTIMER Nagyon szeretlek Elaine. Sőt, annyira szeretlek, hogy nem is veszek el feleségül.

ELAINE Megörültél?

MORTIMER Még nem, de már csak idő kérdése. Tudod, a családom tele van örültekkel. Tele van? Szó sincs róla: eddig van tele örültekkel! Ezért nem vehetlek feleségül, szívem.

ELAINE Csak azért, mert Teddy egy kicsit...

MORTIMER Nem, sokkal régibb a történet. Vedd csak a nagyapát - szabadalmazott gyógyszereit halottakon próbálta ki, hogy biztos legyen abban, hogy nem öli meg őket.

ELAINE Nem is volt olyan bolond. Egymillió dollárt keresett vele.

MORTIMER Aztán itt van Jonathan. Éppen most mondtad, hogy rögeszméje van - meg akart ölni. Nem, kedvesem, egy Brevsternek nem szabad megházasodnia. Ha idejében találkozom az apámmal, megakadályoztam volna, hogy megházasodjék.

ELAINE És most azt hiszed, szívem, hogy te is bolond vagy? Nézd a nénikéidet - ők is Brevsterek, ugye? - A legjózanabb, legaranyosabb emberek a világon!

MORTIMER Hát nekik is van néhány rögeszméjük, nem mondom.

ELAINE Igen, de milyen szeretetreméltó rögeszmék? Kedvesség, nagylelkűség, emberi együttérzés.

MORTIMER Még egy láda!

ELAINE O, Mortimer, azt hiszed, hogy csak még egy van, még nagyon is sok van. Semmi rosszat nem mondhatsz nekem

nénikéidről.

MORTIMER Nincs is szándékomban. Nézd csak, Elaine, neked haza kell menned! Valami nagyon fontos történt éppen most.

ELAINE Éppen most? Hogyan? Hiszen csak ketten vagyunk.

MORTIMER Tudom, hogy furcsán viselkedem. De ne haragudj, én is csak egy bolond Brevster vagyok.

ELAINE Ha azt hiszed, hogy megleégszem azzal, hogy bolondnak tetted ^{te} magadat - akkor nem vagy normális. Lehet, hogy te nem veszel el engem, de én elveszlek téged. Szeretlek, te bolond.

MORTIMER Hát, ha szeretsz, akkor menj a pokolba! Pár nap múlva felhívlak.

ELAINE Te, te színikritikus!

MORTIMER Abby néni! Martha néni! Jöjjenek csak ide!

ABBY Rögtön szívem!

MORTIMER Jöjjenek ide, most rögtön!

ABBY Tessék, kedvesem, mit akarsz? Hol van Elaine?

MORTIMER Ha jól emlékszem, megigérték, hogy addig senkit se, bocsátanak be a házba, amíg nem vagyok itthon!

ABBY Hát Jonathan egyszerűen besétált.

MORTIMER Nem Jonathant értem.

ABBY Einstein pedig vele volt.

MORTIMER Nem a doktort gondoltam. Ki az, aki itt van a padkában?

ABBY Megmondtuk neked - Hoskins.

MORTIMER Ez nem Hoskins.

ABBY Ki lehet ez?

MORTIMER Azt akarják nekem bemesélni, hogy ezt az embert sohasem látták?

ABBY Azt bizony. Nohát, ez rémes. Lassan ott tartunk, hogy

majd mindenki azt hiszi, szabadon járhat-kelhet a házunkban!

MORTIMER De Abby néni, az ég szerelmére, ne csűrje-csavarja a dolgot! Ez is egyike a maga úriembereinek!

ABBY Mortimer, hogy mondhatasz ilyet?! Ez az ember gazember! És ha azért jött ide, hogy a pincénkben temettesse el magát, hát akkor nagyon téved.

MORTIMER De Abby néni, maga mondta, hogy Hoskinst maguk tették be a padkába. A hulláját!

ABBY Azt igen.

MORTIMER Csak nem akarják bebeszélni nekem, hogy ezt az úriembert Hoskins beszélte rá, hogy bújjon a ládába! Mellesleg - hol van Hoskins?

ABBY Úgy látszik, Panamába ment.

MORTIMER O, hát már eltemették?

ABBY Nem, még nem. Még ide lent vár a szertartásra a szegény jó lélek. Amióta Jonathan a házban van, nem volt egy szabad percünk sem. Oh, Istenem, mindig úgy szerettünk volna egy kettős temetést. De nem vagyok hajlandó imát mondani egy vadidegen felett.

MORTIMER Vadidegen! Abby néni, ne hazudjék! Tizenkét ember van a pincében, maga vallotta be, hogy megmérgezték őket!

ABBY Megmérgezni azt igen! De csak nem hiszed, hogy hazudok? Martha!

JONATHAN Mortimer, kérlek, beszélni szeretnék veled.

MORTIMER Jonathan, most már unlak. Szépen kiszórakoztad magad - tessék egy házzal odébb menni.

JONATHAN De kedves Mortimer, csak nem hiszed, hogy parancsolgatsz nekem! Én maradok, te pedig elmész. Nem tréfálok.

MORTIMER Ha azt hiszed, hogy megijeszthetsz engem - ha azt hiszed, hogy bármitől is félek...

JONATHAN Furcsa életet éltem, Mortimer. De egy valamit megtanultam belőle - hogy semmitől se ijedjek meg.

ABBY Martha, nézd csak meg, hogy mi van abban a padkában!

MORTIMER ES JONATHAN De Abby néni!

MORTIMER Jonathan, engedd meg, hogy Martha néni megnézzze, mi van a padkában. Abby néni, bocsánatot kell kérnem! Nagyon jó hireim vannak a maga számára. Jonathan eltávozik. Magával viszi Dr. Ensteinet és ezt a jéghideg gentlment a ládából. Jonathan, a bátyám vagy. Brevster vagy. Lehetőséget adok neked arra, hogy meglóggjál, és magaddal vidd a bizonyítékot - ennél többet nem kérhetsz. Helyes. Ebben az esetben kénytelen leszek értesíteni a rendőrséget.

JONATHAN Ne nyúkálj azután a telefon után! Nem láttad, mi történt Mister Spenalzoval? Gondolj arra, hogy ami Mister Spenalzoval megtörténhetett, veled is megeshet.

O'HARA Jó estét kívánok!

ABBY Oh, felügyelő.

O'HARA Láttam, hogy még égnek a lámpák, és gondoltam, beteg valaki. De, látom, társaság van maguknál. Sajnálom, hogy zavartam.

MORTIMER Nem, nem, jöjjön csak beljebb!

ABBY Igen, jöjjön beljebb!

MARTHA Csak befele, O'Hara! Ez az unokaöcsém, Mortimer.

O'HARA Nagyon örvendek.

ABBY Ez pedig egy másik unokaöcsénk, Jonathan.

O'HARA Mi már találkoztunk itt azelőtt, ugye?

ABBY Aligniszem. Jonathan nagyon régóta nem volt már itthon.

O'HARA Az arca olyan ismerős.

JONATHAN Nem hinném!

MORTIMER Igen, Jonathan, én is sietnék a te helyedben. A holmijaid már be vannak pakolva, ugye?

O'HARA Hát akkor maguk biztosan búcsúzkodni akarnak. Megyek tovább.

MORTIMER Nem kell sietni! Szeretném, ha itt maradna, amíg a bátyám idehaza van.

O'HARA Csak azért néztem be, hogy lássam, minden rendben van-e.

O'HARA Pár perc múlva jelentést kell tennem.

MORTIMER Azért megihat velünk egy csésze kávé. A bátyám hamarosan elmegy. Foglaljon helyet!

O'HARA Mondja csak, nem láttam én itt valahol a maga bátyjának a fényképét?

MORTIMER Nem hinném.

O'HARA Úgy emlékeztet valakire.

MORTIMER Talán olyasvalakire hasonlít, akit moziban látott.

O'HARA Sose megyek moziba. Utálok! Anyám azt mondja, a mozi elfajzott művészet.

MORTIMER Igen, eléggé. Az anyja mondta ezt?

O'HARA Ühüm. Az anyám színésznő volt - színpadon is szerepelt.

MORTIMER Majd írok a mamájáról. Talán tudja, hogy én színházi rovatvezető vagyok?

O'HARA Igazán? Nahát, örülök, hogy találkoztunk! Tudja, hogy ugyanaz a szakmánk?

MORTIMER Igazán?

O'HARA Igen, én darabíró vagyok. Ez a rendőrségi állásom

csak időleges.

MORTIMER Mióta van a rendőrségnél?

O'HARA Tizenkét éve. Azóta gyűjtök anyagot egy darabhoz.

MORTIMER Fogadok, hogy remekmű lesz.

O'HARA Tulajdonképpen annak kéne lennie. Hogy én már mennyi drámát láttam, így mint zsaru! Magának fogalma sincs!

MORTIMER Azt hiszem, van némi fogalmam.

O'HARA Mondja csak, hány óra van?

MORTIMER Fél egy.

O'HARA Hű, akkor vissza kell mennem, jelentést tenni.

MORTIMER Várjon egy percig! Talán segíthetek magának megírni a darabot.

O'HARA Segitene? Ez nagyszerű! A végzet vezetett ide ma éjjel. Idefigyeljen, elmondom magának, miről szól.

MORTIMER Szóval indulsz? Csak siess! Tudod, hogy nem érsz rá!

ABBY Óh, már elmegy, Jonathan? Isten veled, Isten vele dr. Einstein! Oh, ez a táska is a maguké, ugye?

JONATHAN Hát Isten veled, Mortimer... Mi akkor nem várunk.

MORTIMER Maradjatok! Még nem mehettek. Mindent magatokkal kell, hogy vigyetek. Nézze csak, O'Hara, menjen most már jó? A bátyám éppen indulni készül. El kell búcsúznunk.

O'HARA Csak búcsúzkodjanak. Én várok. Tizenkét évig vártam.

MARTHA Sajnálom, hogy megvárakoztattam magukat.

MORTIMER Ne itt teritsen, Martha néni!

ABBY Jonathan megy.

MARTHA Oh, jó, hát ez rendbe van.

ABBY Ugye nem baj, hogy a konyhában eszünk.

O'HARA Hát hol szokott az ember enni?

ABBY Isten veled, Jonathan, úgy örültem, hogy megint

láthattalak!

MORTIMER Nagyon örülök, hogy visszajöttél Jonathan, mert végre legalább kidobhattalak.

O'HARA Megbeszélhetjük a dolgot itt is.

MORTIMER Mindjárt a konyhában leszek.

JONATHAN Ez rád hasonlít. Rendőrrel irsz közösen darabot.

MORTIMER Eredjete most mindhárman!

JONATHAN Doktor, ezt az ügyet a bátyám és én közöttem el kell intézni.

EINSTEIN Elég bajunk van úgyis. Lehetőséget ad nekünk arra, hogy ellőgjünk - miért akarsz még?

JONATHAN Nem érted te ezt. Évek óta utálok.

EINSTEIN Jól van, de azért csak menjünk.

JONATHAN Nem megyünk! Itt alszunk ma éjjel.

EINSTEIN Egy zsaruval a konyhában és Mr. Spenalzoval a padkában.

JONATHAN Levisszük Spenalzot, és becsúsztatjuk a Panama-csatornába, aztán rögtön visszajövünk ide. Doktor, rejtsd el a pincében! Siess! Spenalzo kimehet ugyanazon az úton, amelyiken bejött!

EINSTEIN Jőjjön gyorsan!

JONATHAN Mi a baj?

EINSTEIN Emlékszik még a lukra a pincében?

JONATHAN Igen.

ENSTEIN Adu van a lukban. Megmutatom.

MORTIMER Jonathan! Jonathan! Jonathan!

JONATHAN Tessék, Mortimer?

MORTIMER Hol voltatok? Már mondtam nektek, hogy eriggyetek...

JONATHAN Nem megyünk.

MORTIMER Ugy? Nem mentek? Azt hiszitek, hogy nem gondolom

komolyan, mi? Azt akarjátok, hogy O'Hara megtudja, mi van ebben a padkában?

JONATHAN Ha megmondod O'Harának, mi van a padkában, én megmondom neki, hogy mi van odalent a pincében.

MORTIMER A pincében?

JONATHAN Egy idős úr van lent, aki nagyon hasonlít egy halottra.

EINSTEIN Mit csinál ez az úr a pincében?

O'HARA Nem, köszönöm szépen. Nagyszerű volt. Már eleget ettem.

JONATHAN No, mit fogsz mondani O'Harának?

O'HARA A nagynénjei is kíváncsiak a darabomra. Hívjam ide őket?

MORTIMER Nem, O'Hara, erre még ráérünk. Magának dolga van az örszobán.

O'HARA Fűtyülök az örszobára! Behívom a hölgyeket, és elmesélem a darabomat.

MORTIMER Nem O'Hara! Jonathan nem kíváncsi rá. Majd egyszer később. És akkor se itt.

O'HARA Esetleg Kelly kocsmájában?

MORTIMER Pompás! Maga most menjen be az örszobára. Aztán várjon meg Kellynél.

JONATHAN Miért nem társalogtok inkább a pincében?

O'HARA Nekem mindegy. Ez a pince?

MORTIMER Neeem! Kellyhez megyünk. De maga meg útközben benéz az örszobára.

O'HARA Rendben van, úgyis csak pár percre tart.

MORTIMER Öt perc múlva visszajövök. Remélem, hogy addig ^{mar} nem lesztek itt. Várjátok meg.

JONATHAN Megvárjuk Mortimert, doktor. Sok-sok éven át vártunk

egy ilyen lehetőségre, mint ez a mostani.

EINSTEIN Most az elevenére tapintottunk. Látta, milyen izgatott lett?

ABBY Elmentek? Ugy hallottuk, mintha valaki elment volna.

JONATHAN Csak Mortimer. Szerezzen nekünk valami ennivalót, amíg mi Spenazolt eltemetjük a pincében.

MARTHA Azt már nem!

ABBY Hova gondolsz! A mi pincénkben! Vidd el innét Spenazolt!

JONATHAN Nem lesz egyedül. Mortimernek egy barátja már várja odalent.

MARTHA Úgy látszik, Hoskinsra gondolnak.

EINSTEIN Hoskins?

JONATHAN Maguk tudják, hogy mi van odalent?

ABBY Persze, hogy tudjuk, nem is Mortimer barátja. A mi úriembereink egyike.

EINSTEIN A maguk uriembereinek...

MARTHA És mi nem engedjük, hogy idegeneket temessenek a pincénkbe.

ABBY Amellett nincs is hely. A pince már úgyszólván túlzsúfolt.

JONATHAN Túlzsúfolt? Mivel?

ABBY Tizenkét sír már van odalent.

JONATHAN Tizenkét sír!

ABBY Emiatt nagyon kevés a hely, és arra a kevésre szükségünk van.

JONATHAN Úgy érte, hogy maga és Martha néni meggyilkoltak...?

ABBY Gyilkosság, dehogyan... jótékonyág...

MARTHA Amit tettünk, felebaráti szeretetből tettük.

ABBY Vigyék innét ezt a Spenazolt!

JONATHAN Maguk? Itt ebben a házban? Tizenkettőt! És ott lent

temették el őket!

EINSTEIN Hát ez nagyon furcsa. Maga is tizenkettőt intézett el, ők is.

JONATHAN Én tizenhármát.

EINSTEIN Nem. Tizenkettőt! A souhtbendi tüdőgyulladásban halt meg. Azt nem számíthatja közéjük.

JONATHAN De igen. Mert ha nem lövöm meg, akkor kap tüdőgyulladást.

EINSTEIN Tüdőgyulladásban halt meg. Az nem gilt.

JONATHAN Nálam gilt. Tizenhárom.

ABBY Látod, ők is beszámítják.

EINSTEIN Nem. Magának volt tizenkettő, és a hölgyeknek volt tizenkettő. Holtverseny.

JONATHAN Akkor még nem fejeztük be. Még egyre szükségem van.

MORTIMER Itt vagyok!

F u g g o n y

HARMADIK FELVONÁS

MARTHA Hagyják abba, már megmondtam!

ABBY Ez itt a mi házunk, a mi pincénk, itt ilyesmit nem csinálhatnak.

EINSTEIN De hölgyeim, könyörgök... menjenek fel az emeletre...

JONATHAN Abby! Martha! Mars fel az emeletre!

MARTHA Amit csináltok, az nem illik.

ABBY Itt nem szokás ilyesmit csinálni.

MARTHA Nem bánom! Majd meglátjátok!

ABBY Jobban tennétek, ha abbahagynátok! Mortimer még nem jött vissza?

MARTHA Nem.

ABBY Szörnyűség ilyet elkövetni. Egy istenfelő methodistát egy sírba temetni egy idegennel.

MARTHA Nem tűröm, hogy a pincénket megszenteltelentségek!

ABBY És megígértük Mr. Hoskinsnak, hogy keresztényi módon hantoljuk el.

MORTIMER Na, rendben van, hol van Teddy?

ABBY Mortimer, hol voltál?

MORTIER Átugrottam dr. Gilchristhez. Kértem, hogy írja alá Teddy beutalási kérvényét.

ABBY Ilyen időben te azért szaladgálsz, hogy aláíráss egy kérvényt.

MORTIMER Ha Teddyre kenem az egészet, maguk megmenekülhetnek.

ABBY Ugyan, ugyan. Hát miért fizetünk adót? Nem azért, hogy a rendőrség megvédjen minket?

MORTIMER Lehívom Teddyt. Egy perc múlva itt vagyok!

ABBY Gyere, Martha, elmegyünk a rendőrségre.

MORTIMER A rendőrségre? Maguk nem mehetnek a rendőrségre!

MARTHA Miért nem?

MORTIMER Mert ha beköpi Mr. Spenalzót, a rendőrök felfedezik Mr. Hoskinst is.

ABBY Mi jobban ismerjük a rendőrséget, Mortimer, mint te. Azok nem dugják az orrukat a magánügyeinkbe. És ha igen, akkor közöljük velük, hogy a magánügyeinkhez semmi közük.

MARTHA Én nem hiszem, hogy sokat törődnének vele. Mert akkor sokat kellene kérdezősködniük, mindenfélét firkálni, s én tudom, hogy a rendőr csak egyet nem szeret, írni. Gyere Abby!

MORTIMER Egy tapodtat sem mehetnek el ebből a házból.

ABBY Ha csinálsz valamit Mr. Spenalzoval, akkor itt maradunk.

MORTIMER Majd csinálok valamit.

MARTHA Kergesd el Jonathant ebből a házból.

MORTIMER Előbb megkeresem Teddyt.

ABBY Ha Jonathant és Mr. Spenalzót reggelre nem dobod ki innen, akkor hívjuk a rendőrséget.

MORTIMER Akkor hívhatják. És most feküdjenek le szépen. És az ég szerelmére, dobják a fenébe ezeket a ruhákat. Olyanok benne, mint egy ravatal.

MARTHA Ugye, Abby, mégiscsak elértünk valamit?

ABBY Igen. Ha Mortimer mégis kidobja Jonathant, megszabadulunk egy csomó ellenségtől. Ezt meg is mondjuk Jonathannak.

ABBY Remélem, abbahagyta a munkát, Jonathan?

JONATHAN Készen vagyunk. Mortimer volt itt az előbb?

ABBY Igen. Mortimer majd rendet teremt. Reggelre kidob innét titeket.

JONATHAN Ne mondja! Akkor feküdjenek le szépen Martha nénivel.
Szép álmokat kívánok!

MARTHA Gyere, Abby...

JONATHAN Jó éjszakát. ~~tantik.~~

ABBY Miért kívánsz jó éjszakát, Jonathan? Mondd inkább azt, hogy Isten velük. Amikor felebredünk, se ti nem lesztek itt, se Mr. Spenalzo, Mortimer megígérte.

MARTHA És meg is tartja, amit ígért. Isten veled, Jonathan!

ABBY Isten veled, Jonathan!

JONATHAN Jobb lenne, ha Mortimertől búcsúznának el.

ABBY Miért búcsúzzunk el mi? Búcsúzzál el te! Vele még találkozol.

JONATHAN Hogyne, vele még találkozom.

EINSTEIN Olyan csendes odalent minden, akár egy tó. Senki se veszi észre, hogy odalenn nyugosznak. Most már jó lenne ágyba menni. Két napja nem aludtunk. Jöjjön, lefekszünk.

JONATHAN Valakiről["] megfeledkezett, doktor.

EINSTEIN Kiről?

JONATHAN Mortimerről. Ma éjszaka végzünk Mortimerrel. Valami különleges nálálmre gondolok. Azt hiszem, legjobb lesz a mellbourni módon.

EINSTEIN Csak azt ne! Két óra hosszat is eltart. Én azt nem akarom, engem, hagyjon ki belőle...

JONATHAN Hol vannak a műszerek? Add ide!

EINSTEIN Nem adom...

JONATHAN Ja, persze, eldugtad a pincében. Hova?

EINSTEIN Nem mondom meg.

JONATHAN Majd megtalálom egyedül is.

MORTIMER Ne, trombitáljon, elnök úr.

TEDDY : Nem írhatom alá a proklamációt, csak akkor, ha a minisztertanács javasolja!

MORTIMER De hiszen ez államtitok!

TEDDY : Államtitok és proklamáció? Ez a kettő nem fér össze!

MORTIMER : Japánnak nem szabad megsejtenie, hogy aláírta...

TEDDY : Japán! Azok a sárga ördögök! Hát akkor aláírom! A szavamat adom rá. Majd később értesitem a kabinetet. Hiszen tudja, hogy szokás az ilyesmi. A szenátusi rendszer.

MORTIMER Jól van. Na, rajta, írja alá!

TEDDY Várjon még. Egy titkos proklamációt titokban kell aláírni.

MORTIMER De most rögtön, elnök úr!

TEDDY Csak előbb felveszem a díszegyenruhámat!

EINSTEIN Már elmegy?

MORTIMER Nem megyek, doktor úr. Várok valamire.

EINSTEIN Kérem, menjen innen azonnal! Szörnyű dolgok készülődnek, szörnyű dolgok.

MORTIMER Jonathan engem nem érdekel.

EINSTEIN Och du liber Gott! Maga már látott egy csomó olyan szindarabot... Ahol az emberek úgy viselkednek, mintha elment volna az eszük...

MORTIMER Igen. Például az a rémdráma, amit véletlenül éppen ma este láttam. Ebben szerepel egy fiatalember, aki... tudja, hogy a ház tele van gyilkosokkal, tudja, azt is veszély fenyegeti...

EINSTEIN És mit csinál?

MORTIMER Ül, üldögél, várja, hogy valami történjék. És ekkor...

EINSTEIN Mi lesz vele?

MORTIMER Nyakába kötök a függönyzsínőrt!

EINSTEIN Remek ötlet! Kitűnő megoldás!

MORTIMER Azt hiszem, még a kelletténél is kitűnőbb. Tudja, hogy ezeknek a darabgyárosoknak milyen vad ötleteik vannak? Ezt a marhaságot? A pofa ott ül, mitsem sejtve, az a másik alak mögéje megy, nyakába veti a hurkot. És képzelje, az a hülye szépen megvárja, amíg megfojtják.

EINSTEIN Magának igaza volt Mortimer! nagy marha volt az a pofa!

JONATHAN Most pedig, Mortimer, szépen befejezzük a történetet. És most doktor, fogjunk hozzá!

EINSTEIN Az én kedvemért csináljuk az egyszerűbb megoldást!

JONATHAN Kuss doktor!

EINSTEIN Nem bánom. Kezdjük el.

JONATHAN Készen vagyok!

EINSTEIN Előbb iszom még egy kortyot. Csak akkor tudok dolgozni, ha előbb iszom.

JONATHAN Mi lesz? Mozogjon, doktor!

EINSTEIN Én előbb inni akarok. Amikor ma este idejöttünk, ebben az üvegben még volt bor. Ki itta meg? Látja, mégiscsak fogunk inni! Nem maradt benne semmi. Majd megfelezem magával, jó? Ilyenkor muszáj inni valamit.

EINSTEIN Ach du lieber Goot!

JONATHAN A frene egye meg ezt a hülyét! Ez lesz a következő! Hát akkor kezdjük el ezzel itt!

EINSTEIN De kíméletesen...

JONATHAN Persze, hogy kíméletesen, doktor. Majd meglátod...

O'HARAH Az ezredes megint megfújta a trombitát!

JONATHAN Nincs semmi baj, biztos úr, elvettük tőle a

trombitát.

O'HARA Menjen a fenébe a trombitájával. Trombitáljon reggel.

JONATHAN Máskor nem fordul elő majd, biztos úr. Jó éjszakát!

O'HARA Vele, magával szeretnék beszélni. Hé, maga aztán alaposan becsapott. Egy óra hosszat hiába vártam Kelly kocsmája előtt. Mi baja ennek?

EINSTEIN Csak a darabról beszélt, amit az este látott. Megmutatta, mit csináltak a főszereplővel!

O'HARA Ne modja, ezt játszották a darabban? A fene egye meg, hiszen ezt az én darabom második felvonásából lopták. Az én darabomban tudniillik, mindjárt, amikor... Tudja, mit, legjobb, ha mindjárt előről elmesélem. A darab abban a szobában kezdődik, ahol én születtem, a mamám öltözőjében... Na, mi baja? Így sipcsonton rúgni! Hát én mégis elmesélem! A nő ott ül, éppen festegeti magát, tudja, akkor egyszerre kicsapódik az ajtó, bejön egy fekete bajszos ember, odafordul a mamámhoz, és aszongya: "Mondja csak, miss Latour, nem óhajt hozzám jönni feleségül?" Mert a marha nem tudja, hogy a kisasszony éppen gyereket vár...

F ü g g ö n y

2. kép

O'HARA ...Aztán a nő begyűn a mosodába, nyugodtan elsétál a dézsához, az a tróger meg ott áll, kezében magasra tartva a fejszét... Így ni! Én ott ülök dőgfáradtan a széken, úgy mint most maga, a szinpad csupa tűz, tisztára olyan, mint a pokol, és ekkor képzelje, mi történt? Egyszerre kinyilik az ablak, és belép rajta

az őrnagy. Hé, azt mondtam, ide figyeljen. Mit iszik itt!

EINSTEIN Bocsánatot kérek, én figyelek.

O'HARA Ha nem érdekli, hogy mit mesélek, akkor ne is igyék. Na, hol hagytam el? Három nappal később, engem közben bekasztlisztak, mert valaki ellopta a jelvényemet... Na, menjünk tovább. És aztán egyszer mászkálok a ligetben, amikor azt érzem, hogy valaki követ. Visszanézek, hát komolyan követ valaki. A marha! Ne eresszen be senkit, hallja? Én arra gondolok, hogy jó lesz meglógni. A sarkon van egy üres ház, bemegyek...

EINSTEIN Rendőrök!

O'HARA Állok, állok a sötétben és egyszerre, lám, mi történik? Az ajtó lassan nyílni kezd...

EINSTEIN Itt vannak a rendőrök!

O'HARA Megtöltöm a puskámat, nekifeszülök a falnak, és aszondom "Tessék"!

BROPHY Mi a fenét csinálsz te itt?

O'HARA Együtt fogunk írni egy darabot. Éppen most mesélem el neki, miről szól!

KLEIN Te marha, odakötözted, hogy meg ne szökjön?

BROPHY Joe, inkább az őrszobán mesélted volna el. Az egész banda téged vár.

O'HARA Titeket küldtek értem?

KLEIN Fogalmuk se volt, hol vagy!

BROPHY Csak azért vagyunk itt, hogy figyelmeztessük az öreg hölgyeket. Az ezredes megint túl sokat trombitál! Az éjszaka kellős közepén. A szomszédok befutottak hozzánk. A főnökünk kijelentette, hogy vigyék innen Teddyt a fenébe!

MORTIMER Igaza van!

O'HARA Várjon még egy kicsit, a harmadik felvonást csak nagyjából mesél^tem el.

MORTIMER Hagyjon engem békén!

KLEIN Tudja hány óra van? Nyolc óra múlt.

O'HARA Komolyan? Úgy látom, az első két felvonás egy kicsit hosszú, de azt hiszem, kihagyhatok azért belőle valamit.

MORTIMER Hagyja ki az egészet! Ez a pofa meg kicsoda?

MORTIMER A bátyám.

BROPHY Az, amelyik meglógott innét? Hát visszajött?

MORTIMER Igen, visszajött.

BROPHY Itt Brophy beszél. Kapcsolja Macot. Bocsáss meg, Joe, de legjobb, ha bevalljuk, hogy rádtaláltunk. Mac, mondd meg a hadnagynak, hogy megvan Joe, hagyja abba a hajtóvadászatot. Itt van a Brevsterházban. Szóval, azt mondod, kísérjük be? Rendben van, majd bekísérjük. A hadnagy már jön is.

JONATHAN Szóval, be akarnak kaszlizni? Na, rajta, vigyenek. És remélem, se te, se Teddy nem ússza meg szárazon.

KLEIN Szárazon?

JONATHAN Na, és mit gondolnak, a drága jó két néni olyan angyal, amilyenek maguk hiszik? Akarnak tudni valamit? Tizenhárom hullát ástak el a pincében!

MORTIMER Teddy! Teddy! Teddy!

KLEIN Micsoda hülyeségeket beszél itt maga össze-vissza?

BROPHY Vigyázzon, ha a nénikekről beszél! A két néninek régi tisztelői vagyunk!

JONATHAN Jöjjönek! Majd megmutatom maguknak is. Majd én bizonyítok! Lejönnek velem a pincébe!

KLEIN Várjon! Várjon!

JONATHAN Tizenhárom hulla! Majd megmutatom, hova ásták el őket.

KLEIN Micsoda?

JONATHAN Maguk nem kíváncsiak rá, mi van a pincében?

BROPHY Menj le vele a pincébe!

KLEIN Énnekem nem akaródzik ezzel az alakkal együtt lemenni a pincébe! Nézd meg a fizimiskáját! Olyan, mint a Frankenstein fia! Na, mi esett magába? Hé, Pat! Rázd le rólam!

BROPHY Nesze, előbb gondold meg, hogy mit csinálsz!

KLEIN Na, koma, ehhez mit szólsz?

O'HARA Tessek!

ROONEY Mi a fenét csinálnak maguk itt? Megmondtam, hogy ezt az ügyet én intézem el!

KLEIN Kérem szépen, hadnagy úr, mi éppen...

ROONEY Mi történt? Leütötték?

BROPHY Ez nem az a pofa, aki trombitálni szokott. Ez a bátyja.

ROONEY Fordítsák meg!

BROPHY Nekem, úgy rémlik, hogy ezt a pofát körözik?

ROONEY Ne modja, magának úgy rémlik? Persze, hogy körözik, Indiában! Megszökött a rendőrségi tébolydából! Örült! Hála Istennek, hogy jó volt a személyleírása. Azt irták róla, hogy hasonlít Frankenstein fiához.

BROPHY Le akart vinni a pincébe!

KLEIN Azt mondta, tizenhárom hulla van odalent elásva!

ROONEY Tizenhárom hulla? A pincében? És maguk még akkor sem gyanakodtak, hogy örültsel van dolguk?

O'HARA Egy kicsit bolondosan viselkedett, nem mondom.

ROONEY Ó, a mi Shakespearünk! No, most aztán bőven lesz ideje darabot írni. Ezennel felfüggesztem az állásából.

O'HARA Hát az a második felvonás tényleg hosszú.

ROONEY Tegyük ezt a pofát egyelőre valahova. Aztán kutassák át a házat, hátha itt van a bűntársa is. Azt a pofát, aki segített a szökésben. Azt is keresik. Ne csodálkozzanak, ha nyakig ülünk a bajban, ha ilyen tökfek a rendőrök. Bedőlnek az ilyen marhaságnak, hogy tizenhárom hulla van a pincében!

TEDDY Persze, hogy tizenhárom hulla van a pincében!

ROONEY Hát ez ki?

TEDDY Teddy Roosevel, az Egyesült Államok elnöke!

ROONEY Ez az alak meg kicsoda?

BROPHY A trombitás!

KLEIN Jó reggelt, elnök úr!

ROONEY Rendben van, elnök úr. Utoljára fújta meg a trombitát!

TEDDY Ejnye, ez a malária!

ROONEY Micsoda?

TEDDY Maga nem tudja? Mind a tizehárom hulla a pincében maláriában halt meg!

BROPHY Nem kérem, elnök úr, ez egy kém, akit a Fehér Házban csíptünk fölön!

ROONEY Vigyétek innen ezt az alakot!

TEDDY Ha valaki kémkedik, az énám tartozik.

ROONEY Magának semmi köze hozzá!

TEDDY Bocsnat, tévedés. A titkos szolgálat feje az Egyesült Államok elnöke.

MORTIMER Jó reggelt, hadnagy úr, Mortimer Brevster vagyok.

ROONEY Biztos benne?

MORTIMER A bátyámról, Teddyről szeretnék beszélni magával. Arról, aki trombitálni szokott!

ROONEY Fölösleges róla beszélni. El fogom innen vitetni.

MORTIMER Hálásan köszönöm. Már mindent előkészítettem. Ezt a kérvényt aláírtam a házi orvosunkkal, és látja, Teddy maga is aláírta. Mint a legközelebbi rokon, én is aláírtam.

ROONEY Hova vigyük?

MORTIMER A Boldog Völgy Szanatóriumba.

ROONEY Rendben van. Csak vigyük innen, amilyen hamar csak lehet.

MORTIMER Most már menni fog. De szeretném közölni önnel, hogy Teddy egy csomó izét... mondjuk furcsaságot követett el. Tizenhárom hulla van a pincében...

ROONEY Jól van, jól van. Hagyjanak békén a 13 hullával. Nem elég, hogy a szomszédok rettegnek tőle, és a frászt kapják a trombitájától, most azt akarja, hogy még a 13 hullát is elmeséljük nekik? És azt, hogy maláriajárvány volt a környéken? Jó, maláriajárvány volt.. Na, rendben van?

MORTIMER Tizenhárom hulla! Azt hiszi, nem hiszi el senki?

ROONEY Csak ne mesélje el senkinek! Az emberekben úgyis olyan sok a fantázia! El se hiszi, mire képesek néha! Most egy éve felásattak velem egy fél holdat, hogy bebizonyítsák...

MORTIMER Megbocsájt?

ELAINE Jó reggelt, Mortimer.

MORTIMER Jó reggelt, Elaine... drágám...

ELAINE Bemutatom Vitherspoon asszonyt. Teddyert jött.

MORTIMER Teddyert?

ELAINE A szanatórium igazgatója.

MORTIMER Éppen jókor jött! Rodney kapitány...

ROONEY Sajnos, csak hadnagy... Örülök, hogy találkozunk.
Arra szeretném kérni, hogy még ma vigye magával
Teddyt!

VITHERSPOON Még ma? Nem tudtam, hogy ilyen sürgős.

ELAINE Miért éppen ma?

MORTIMER Figyelj ide, szívem. Elintézek egy csomó dolgot,
aztán felhivlak, és mindent megmagyarázok.

ELAINE Mese, mese, meskete.

VITHERSPOON Miért ilyen sürgős?

ROONEY A kérvényt mindenki aláírta. Még ma itthagytam a
házat.

TEDDY Kikérem magamnak ezt az engedetlenséget! A
feljebbvalójuk vagyok! Majd megmutatom, hogy velem
nem lehet kibabrálni! Ha az elnök olyan hülyén
viselkedne, mint egy vénasszony, mit csinálna az
állam?

ROONEY Parancsoljon, ez az az ember.

MORTIMER Egy pillanat türelmet kérek. Elnök úr, jó híreket
hoztam. Elnöki megbízatása véget ért.

TEDDY Mi van ma? Március negyedike?

MORTIMER Pontosan annyi.

TEDDY Akkor most mit kéne csinálnom? Megvan! Vadászni
megyek Afrikába! Azonnal indulok. El vagyok
ragadtatva! El vagyok bűvölve! Mindjárt lehozom a
vadászfelszerelésemet! Ha szafarik jönnek, mondjátok
meg, hogy várjanak!

MORTIMER Jó reggelt!

MARTHA Ó, most látom, hogy látogatók jöttek!

MORTIMER Rooney hadnagy úr.

ABBY Jó reggelt, hadnagy úr! Nézzék, maga nem is olyan méregzacsko, amilyenek a rendőrei mesélik...

MORTIMER A hadnagy úr azért jött ide... tudják, Teddy ma éjszaka megint belefűjt a trombitába.

MARTHA Mi is hallottuk. Majd összeszidjuk Teddyt!

MORTIMER Hadd mutassam be: Vitherspoon asszony a szanatórium igazgatója.

ABBY Nagyon örülünk.

MARTHA Azért jött, hogy megvizsgálja Teddyt?

ROONEY Dehogya fogja megvizsgálni. Azért jött, hogy elvigye!

MORTIMER A rendőrség azt szeretné, ha Teddy még ma elhagyná a házat!

ABBY Még ráér...

MARTHA Addig nem megy el innen, amíg mi élünk!

ABBY Azt azonban megigérjük, hogy elvesszük tőle a trombitát.

ROONEY Nemcsak arról van szó, hogy Teddy trombitál-e vagy sem. A helyzet lényegesen rosszabb. Előbb vagy utóbb fel kell ásatnom a pincéjüket.

ABBY A mi pincénket?

ROONEY Igen, Teddy épp az előbb közölte velünk, hogy 13 ? holtest van a pincében.

ABBY Hát persze, hogy van.

MARTHA Szóval, maguk azt hiszik, hogy ezért kell innen elvinni Teddyt? Na, jöjjenek le a pincébe, majd megmutatjuk az elköltözötteket.

ABBY Van közöttük egy Mr. Spenalzo, az nem maradhat itt. Nincs semmi keresnivalója a mi 12 úriemberünk között.

MORTIMER Én nem hiszem, hogy a hadnagy úr óhajtana lemenni a pincébe. Az előbb azt mesélte, hogy a múlt évben hiába ásatott fel negy holdnyi földet. Nem igaz, hadnagy úr?

ROONEY Igaz, igaz.

ABBY Ó, nálunk nem kell vaktában ásni. Mindegyik sir megvan jelölve. Minden vasárnap virágot viszünk le hozzájuk.

ROONEY Virágot? Mit gondol, lesz szoba a szanatoriumban a hölgyeknek is?

VITHERSPOON Én kérem, azt hiszem...

ABBY No, csak jöjjön, jöjjön, megmutatjuk a sirokat.

ROONEY Nekem elég, ha maguk mondják. Én hiszek a hölgyeknek. És ön ^{arranyon?} igazgató? ~~igazgató?~~

VITHERSPOON Én is hiszek, de mi lesz Teddyvel?

ROONEY Teddynek még ma el kell mennie.

MARTHA Nem engedjük, hogy elszakítsanak Teddytől.

ROONEY Sajnálom, hölgyeim, de a törvény, törvény...

ABBY Ha ő elmegy, mi is vele megyünk!

MARTHA Igen! Akkor vigyenek el minket is!

VITHERSPOON Igazuk van, miért ne?

MORTIMER Ha a néni akarnak, menjenek. Aláírhatják ők is a kérvényt?

VITHERSPOON Hogyne.

MARTHA Ha elmehetünk Teddyvel, mi is aláírjuk a kérvényt. Hol van?

ABBY Hol van a kérvény?

ROONEY Hát akkor, írassa alá, ^{arranyon.} igazgató. Jó lenne mindent tisztázni. Tizenhárom hullá... Tizenhárom hullá!

VITHERSPOON Ide tessék írni a nevét...